

Verksamhetsberättelse

Frilufts Förskolor Gläntan HT-23/VT-24

Friluftsförskolor Gläntan

Gläntan är en privat förskola som ägs och drivs av Friluftsförskolor i Stockholm AB. Gläntans lokaler ligger i ett bostadsområde i Hässelby och har närhet till fina naturområden, så som Riddersvik som ligger naturskönt vid Mälaren. Vi har även en gård med staket, lekhus, sandlåda, matbord m.m. I en egen inhägnad på gården finns även vårt vindskydd där vi har vila utomhus. Utrymmet precis utanför förskolan, som vi kallar för "Bassängen", brukar användas som en förlängning av gården, där tar vi bland annat fram förskolans cyklar.

Vi arbetar efter Lpfö 18 samt Friluftsförskolors egna styrdokument: Gröna tråden och "Övar-prövar-lär med naturpedagogiken". Vår metod är att arbeta med utomhus- och naturpedagogik. Veda & Barke är ett pedagogiskt hjälpmedel som vi använder tillsammans med barnen och de följer barnen i våra olika grupper: Upptäckare, Utforskare och Äventyrare. Gläntan arbetar även utifrån Barnkonventionen, Förskolebrevet och vår Plan mot diskriminering och kränkande särbehandling. Detta för att försäkra barnens trygghet och säkerhet samt att se till att förskolan är en verksamhet där alla barn är jämställda.

Maten på Gläntan levereras från Brasserie Maison i Bromma. Maten lagas efter Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer om mat för små barn samt med mål att minst 30% av all mat är ekologisk. Alla mejeriprodukter och bananer är ekologiska.

Barn och pedagoger

Vi har haft upp till 31 barn på Gläntan under VT 24. Upptäckarna har haft upp till 11 barn och två pedagoger. Utforskarna har varit upp till 13 barn, och två pedagoger. Äventyrarna har varit upp till 9 barn och en pedagog.

Under hösten och våren har följande pedagoger arbetat hos oss:

Robin	Förskollärare/ Rektor	40 tim
Svetlana	Förskollärare	40 tim
Akiko	Förskollärare	35 tim
Annie	Förskollärare	40 tim
Nora	Barnskötare	26 tim

På Äventyrarna har Robin jobbat.

På Utforskarna har Svetlana och Nora jobbat.

På Upptäckarna har Annie och Akiko jobbat.

Planering, reflektion, utveckling, dokumentation

I augusti och januari hade vi planeringsdagar där vi planerade och skrev in målen för verksamheten samt varje grupps enskilda mål. Dessa skrev vi in i våra utbildningsplaner för Hötterminen -23 och Vårterminen -24.

Läsåret 23/24 har Gläntan haft 11 personalmöten som alla varit tre timmar långa där vi bland annat arbetat med vårt systematiska kvalitetsarbete, diskuterat pedagogiska dilemman och utvecklingsområden samt löpande utvärderat pedagogiska miljöer och aktiviteter. Vårt arbete med Gläntans plan mot diskriminering och kränkande särbehandling har vi haft med på våra personalmöten för att ha en aktuell lägesrapport att utgå ifrån i vårt dagliga arbete. Vi arbetar för att förskolan ska vara jämställd för alla.

Under våra två utvecklingsdagar har vi arbetat med fokus på våra gemensamma projekt, men även arbetat mot att utveckla våra arbetsätt kring utomhuspedagogik och systematiskt kvalitetsarbete.

Mot slutet av våren har vi diskuterat och sett över förskolans organisation inför nästa läsår samt utvärderat vår verksamhetsplan för förskolan och respektive barngrupp.

Våra förskollärare har deltagit på Friluftsförskolors förskollärarträffar samt pedagogträffar med fokus på förskollärarens ledarroll och systematiskt kvalitetsarbete, de har även deltagit på ytterligare träffar för Friluftsförskolors förskollärare i Hässelby under vårterminen med samma fokus. Våra förskollärare har haft två timmar planeringstid per vecka där de sett till att hela Gläntan utvecklas och att vi arbetar aktivt med läroplanen. Förskollärarna har också funnits som stöd och hjälp till hela pedagoggruppen under sin förskollärartid.

Varje avdelning har haft en timmes planering i veckan där de planerar verksamheten utefter barnens behov.

Utvecklingsmål för pedagoger HT23/ VT24

- Arbeta med måluppfyllelse utifrån läroplanen för förskolan, vi fokuserar på språk och kommunikation genom att fokusera på en bokstav i veckan under våra morgonsamlingar.
- Grön Flagg- "Skräp och Avfall". Friluftsförskolors gemensamma mål Hållbar Konsumtion kommer också vävas ihop med Grön Flagg temat.
- Vi kommer att fokusera läsåret extra mycket med Naturpedagogik genom att engagera oss genom Grön Flagg och Friluftsförskolors riktlinjer.

Dessa mål har vi arbetat med genom att skapa teman som är anpassade efter barnens intressen och kunskaper. Vi har systematiskt arbetat med måluppfyllelse utifrån läroplanen.

Språket och kommunikationen har alla avdelningar arbetat med, språket tar plats på förskolan var dag, i alla aktiviteter. Men på just samlingarna har vi fokuserat på en bokstav i veckan. Där har vi lärt oss om olika bokstäver och försökt att koppla dem till naturpedagogiken. Vi har även använt TAKK och försökt lära oss nya ord under veckans samlingar.

”Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt.” - Förskolans Läroplan

Målet att utveckla arbetet med naturpedagogik har gått framåt, vi har utgått från våra styrdokument och inspirerats av dem på olika sätt. Vi kommer iväg på våra utflykter och vi ser till att beröra alla punkter i styrdokumentet. Detta har även gjorts i samband med vårt Grön Flagg tema ”Skräp och Avfall” där vi bland annat har utforskat komposten och återvinningen på förskolan.

”Utbildningen ska ta tillvara barnens nyfikenhet samt utmana och stimulera deras intresse för och kunskaper om natur, samhälle och teknik.” - Förskolans Läroplan

Grön Flagg

I vårt Grön Flagg tema ”Skräp och avfall” har vi arbetat på olika sätt anpassat efter barnens ålder. Ni kan läsa mer om detta på gruppernas verksamhetsberättelser. Grön Flagg ber oss även delta i flera initiativ, exempel på dessa som vi har deltagit i är Grön Flagg dagen, skräpplockardagarna.

Friluftsförskolors mål under 2023/2024:

- Hållbarhet
- Systematiskt Kvalitetsarbete (SKA)

Miljömålet kring hållbarhet har vi arbetat med i pedagoggruppen genom att på personalmöten haft diskussioner kring vad hållbar konsumtion är och vi har varit noggranna och väldigt medvetna när vi beställt nytt material till förskolan. Vi har arbetat mycket med miljön och barnen i relation till vårt Grön Flagg tema ”Skräp och Avfall”.

Vi har arbetat och framför allt utbildat personalen i Systematiskt Kvalitetsarbete. En av våra pedagoger har suttit i en kvalitetsgrupp för att utveckla SKA-arbetet, två andra av våra förskollärare har haft förskolläraryrträffar nästan månadsvis där de har diskuterat SKA.

Föräldrasamverkan

Föräldrarna har fått påminnelser, dokumentation och övrig information via Förscoleappen. På väggarna inomhus har verksamheten dokumenterats med teckningar och fotografier.

Pedagogerna har haft ansvarsbarn och varje termin erbjuds vårdnadshavarna ett utvecklingssamtal. I utvecklingssamtalen har vi utgått från ett underlag där vårdnadshavaren fått en inbjudan med några frågor att fundera kring och som sedan pedagogen och vårdnadshavare diskuterar. I samtalet fokuserar vi på Självständighet och identitet, Språk och kommunikation, Naturvetenskap och teknik, Matematik, Motorik, Kreativitet och fantasi. Vi har även haft inskolningssamtal för våra nya barn och under slutet av terminen erbjöd vi avslutningssamtal för de barn som ska vidare till förskoleklass. Vi dokumenterade barnens lärande på väggarna på avdelningarna och i Förskoleappen.

Under höstterminen blev alla föräldrar inbjudna till ett vårdnadshavarmöte där verksamheten och den personalen presenterades. Vi gick igenom mycket generell praktisk info och tog emot synpunkter ifrån föräldragruppen och varje avdelning fick presentera sina planerade läsår.

Vi har under året bjudit in vårdnadshavarna till ett Lucia-firande och en sommarfest.

Verksamheten

Vår skogsverksamhet har till största delen varit förlagd till tisdagar, onsdagar och torsdagar för de olika grupperna. Då äter och vilar vi i skogen, beroende på årstid och barngrupp. Vi arbetar efter Tryggt, Roligt och Lärorikt och följer årstiderna och anpassar aktiviteterna samt specifika mål för varje grupp. De dagar vi inte gått till skogen har vi haft aktiviteter på gården eller i närområdet, t.ex. skapande, pussel, böcker, bollek och cykling. Pedagogernas gruppvisa reflektionstid låg under läsåret på måndagar och fredagar. Förskolans skridskoskola bedrevs, vi åkte med olika barngrupper totalt 6 gånger och provade på att åka samt lärde oss lite nya tekniker. Vi fick även möjlighet att ha lite lek på skidor och en grundläggande skidskola. Vi tog på oss våra flytvästar och gick ned mot vattnet för att undersöka även den biten av naturen.

Ni kan läsa mer om verksamheten i respektive grupps verksamhetsberättelse här nedan.

Upptäckarna HT23/VT24

Självständighet och identitet

Vi stärker barnens identitet genom att de har bestämda platser vid matbordet, både inne och utomhus. Vi utmanar och uppmuntrar barnen att klara olika moment i vår verksamhet, som att klä på sig och av sig själv, vara delaktiga vid toalettbesök, hålla i vagnen eller kompis till och från skogen, bära sin egna ryggsäck, våga vara med vid olika aktiviteter samt utmanar dem, exempelvis motoriskt. Vi pedagoger peppar, uppmuntrar och tror på att barnen kan mer än vad de tror. Alla barnen har sina namn samt bilder uppsatta vid sina platser i hallen för att känna igen sin plats. I leken får barnen träna på hur man är en bra kompis, det sociala samspelet, turtagning samt vi har pratat om samt övat på att säga stopp till sin kompis, både med stopphand samt säga stopp tydligt med sin röst. I våra samlingar med barnen lyfter vi vilka barn som är på förskolan samt hemma genom bildstöd. Vi har låtit barnen vara delaktiga och engagerade i våra samlingar samt i vårt projekt om skräp och avfall. Exempelvis har barnen fått plantera sin egen krasseodling som sedan togs hem till familjen samt gjort sin egna sopbil med en bild på barnen. Vi har haft kompisvecka samt jobbat mycket med känslor för att lära barnen samt uppmuntra att berätta hur de mår genom olika känslouttryck. Genom olika aktiviteter har vi hittat barnens styrkor samt svagheter, det har varit ett bra sett för oss pedagoger att se var varje barn ligger i sin utveckling för att kunna stödja och stötta dem.

Motorisk förmåga

Vi stärker barnens grovmotorik genom våra promenader till och från skogen, barnen får utmana sig genom att bära sin egna ryggsäck, hålla en kompis i handen eller vagnen vilket övar balans och koordination. I skogen är terrängen annorlunda, barnen har övat sina motoriska färdigheter genom att gå över rötter, hoppa från stenen, klättra upp för stenen, berget, krypa på marken. De har även sprungit mycket. Barnen har hittat sina olika utmaningar och vi pedagoger har stöttat och uppmuntrat till att våga. Vi har gått till tre olika platser i skogen vilket gjort barnen trygga samt bekanta med platsen vilket har gjort att vi pedagoger har sett en stor utveckling på barnens motoriska färdigheter. Vi har på våra utflykter gjort olika balansbanor, dels med naturmaterial samt annat material vi tagit med samt haft mycket dans och rörelsesånger. Vi har följt våra årstider, under hösten har vi utmanat barnens motoriskt genom att kratta löv, springa i vattenpölar, hoppa i lövhögar. Under vintern har vi haft olika snöaktiviteter som tränar olika motoriska färdigheter, såsom åka kana på rumpen, pulsa, hoppa och krypa i snön både i backe samt på plan mark, samt åkt pulka och stjärklapp. Under våren och sommaren har barnen cyklat i bassängen, vilket har varit givande att kunna följa som pedagog då många barn utvecklats och vågar samt kan cykla själva. Vi stärker barnens finmotorik genom våra olika skapandeaktiviteter såsom att använda pensel, limm, händerna, sina fingrar, naturmaterial etc) men även genom att barnen fått pussla, använda stora pärlor på tråd samt använt materialet pluppar.

Språk och kommunikation

Vi stärker barnens språk genom att dagligen använda ett aktivt och rikt språk tillsammans med barnen. Vi upprepar tillsammans, använder TAKK-tecken som stöd, använder gester och vårt kroppsspråk. Vi har haft samling varje dag med varierat innehåll, dels

sångsamlingar med bildstöd eller föremål för att förstärka och förtydliga barnens språkinläring samt upprepat ord för att berika deras ordförråd. Vi har haft samlingar kopplat till vårt projekt om skräp och avfall och även där har vi haft bildstöd samt olika föremål. Samma metod vid samlingar har vi gjort vid olika aktiviteter såsom odling, olika uppdrag av Veda och Barke, arbete med sopbilen, frukt och grönsaker etc. Vid rutinsituationer hjälper vi barnen att sätta ord på vad vi gör och vad saker heter, vi upprepar och stärker med TAKK-tecken. Vi har arbetat mycket med känslor och hur man är en bra kompis och där har vi använt ord och begrepp tillsammans med bildstöd och TAKK-tecken för att sen upprepa regelbundet med barnen. Vi har böcker synliga och tillgängliga för barnen för att stärka deras språk, ordförståelse samt öka deras ordförråd. Vi läser tillsammans med barnen men barnen har haft ett stort intresse att läsa böckerna själva eller tillsammans med kompisar.

Matematik

Vi har arbetat med grundläggande matematik i olika projekt och i vardagliga sammanhang genom att utforska geometriska former, storlek, vikt och antal. Vi använde ett matematiskt språk i den dagliga verksamheten. Vi har räknat tillsammans (ex. Hur många frukter vid fruktstund, vilka som är på förskolan samt hemma, olika antal av naturmaterial i skogen), vi har övat former och färger tillsammans med Veda och Barke samt övat olika motsatsord och storlekar på olika naturmaterial genom olika uppdragskort av Gerd Strandberg. Vi har ett stort intresse för bokstäver i barngruppen och tillsammans har vi letat efter bokstäver i skogen, arbetat med magnetbokstäver samt bokstäver på barkbitar.

Naturvetenskap, teknik och Grön Flagg

Vi har arbetat med grundläggande naturvetenskap, teknik och Grön Flagg i olika projekt och i den dagliga verksamheten. Vi har gjort skräpbingo med Veda och Barke vid ett flertalet gånger i skogen, då har vi även pratat om vad som händer med djuren och skogen genom att använda bildstöd. Vi har använt mycket återvinningsmaterial för olika skapandeaktiviteter. Vi har arbetat och haft stort fokus på sopbilen (gjort egna sopbilar, tittat på små korta filmer om sopbilen, gått till återvinningsrummet, tittat på riktiga sopbilar på utflykter, sjungit en sång om sopbilen, haft flanor och material kopplat till sopbilen och skräp, haft en grön sopbil samt material tillgängligt för barnen att utforska). Barnen har fått ett ökat intresse för återvinningsmaterial genom att få undersöka dessa på djupet, dels på samlingar men även i den fria leken genom olika konkreta material. Barnen har fått odla sina egna krasseplanteringar och barnen har fått smaka, lukta, titta och känna på krassen. Vi planterade även gemensamma krukor med solrosor och ärtor. På samlingar har vi även läst böcker om odling och plantering.

Vi har också arbetat med matavfall på olika sätt med barnen, dels genom att under några veckor fokusera på en frukt eller grönsak. På samlingar har vi pratat om den, sjungit sånger samt barnen har fått skapa med dessa. Barnen har även fått undersöka komposten. Barnen hade ett stort intresse för småkryp och dessa arbetade vi med under en period. Vi har dels knackat på i skogen under olika stockar och stenar och tittat på olika småkryp, snäckor och maskar. Barnen har fått använda lappar tillsammans med Veda och Barke samt sina egna kikärtor. Vi har även använt oss av bildstöd samt TAKK-tecken. Vi har haft samlingar med flanomaterial om vad småkrypen äter samt bor samt haft samlingar kring myror. Vi har sjungit sånger om olika småkryp samt olika ramsor. Barnen har även fått skapa egna myror samt en gemensam myrmålning. Vi har pratat om vad dom äter och undersökt dessa med lappar av olika slag. Djurspår har vi

också arbetat med, vi har undersökt dessa i snön, gjort en fotspårspromenad tillsammans med olika färger på stort lakan, skapande med djurfigurer, använt oss av boken "Vems Spår?" och haft samlingar kring detta. Vatten har vi arbetat med kontinuerligt i verksamheten genom att följa våra årstider samt väder och barnen har visat ett stort intresse och nyfikenhet. Vi har målat i vattenpölar, plaskat i dessa, undersökt flyta och sjunka och ösa och hålla, undersökt snö på olika sett genom olika vinteraktiviteter och skapande. Vi har även genom sånger, ramsor, att gå en färgpromenad med Veda och Barke samt pratat om förändring i naturen följt våra årstider.

Kreativitet och fantasi

Barnens kreativitet och fantasi var drivkrafterna bakom utvecklingen av våra aktiviteter och undervisningar. Vi integrerade dagligen dans, sång, ramsor och rörelse. Genom att använda musik och olika hjälpmedel som silkesdukar, sångpåsar och sångkort, stimulerade vi barnens olika sinnen och utmanade deras kreativitet och fantasi. En stor mängd material fanns tillgängliga för barnen att använda när som helst, vilket förstärkte deras kreativa förmåga och fantasi. Vi anordnade också regelbundet skapande aktiviteter där barnen fick experimentera med olika verktyg och material. Vi målade till exempel med ballonger, borstar, frukter och djurfigurer, och använde oss av papper, återvinningsmaterial såsom äggkartonger, och naturmaterial som barr, löv och pinnar. Vi läste även olika spännande sagor som stimulerade barnens frilek. Genom att vara nära barnen har vi kunnat stödja dem i att utveckla deras fantasilek, så som att leka som vargen, de tre små grisarna, Bockarna Bruse och ha snäckförskola.

Barns inflytande

Barnens aktuella intressen, behov och förkunskaper påverkade vår planering och hur vi arbetade vidare med våra projekt och aktiviteter. Att vara lyhörda, nyfikna på vad barnen sysslade med, samt öppna och flexibla, var viktiga förhållningssätt för att låta barnen påverka vår verksamhet. Genom att vara nära barnen, observera och leka med dem, kunde vi upptäcka och ta tillvara på barnens intressen, behov och kunskaper. Vi använde dessa insikter för att planera och genomföra våra projekt och aktiviteter.

Dokumentationsväggar på fönster och på en vägg i toaletten skapades så att barnen dagligen kunde titta på dem och diskutera bilderna med oss. Via dokumentationsväggarna kunde vi fånga upp barnens feedback på det vi gjort och deras starka intressen. Barnen pekade på bilder, skrattade och berättade för oss genom ord och kroppsspråk, medan de satt på pottan eller medan vi bytte blöjor. Detta var ett effektivt sätt att fånga deras röster för vårt projekt och att planera hur vi skulle gå vidare. Morgonsamlingarna var också ett givande tillfälle för att diskutera med barnen och lyssna på deras åsikter för att påverka vår verksamhet. Vi möttes varje dag och diskuterade vad vi hade lärt oss, vad vi var intresserade av och vad vi ville lära oss mer om. Vi uppmuntrade barnen att uttrycka sina tankar och åsikter under samlingarna.

Veda & Barke - som pedagogisk hjälpmedel

Veda och Barke har genomsyrat den dagliga verksamheten på upptäckarna. Dom har varit med oss i skogen, på olika högtider (ex. Påsk, Lucia) vi firat, kommit med uppdrag till oss, varit ett pedagogisk hjälpmedel för barnen såsom att våga vara med att ex. Dansa, titta på myror, gå till skogen. Sovit med i oss i vindskyddet och visat hur man använder sovsäcken. Dom var med oss i vårt arbete kring känslor och hur man är en bra kompis.

Äventyrarna/Utforskarna HT23/VT24

Veda och Barke:

Veda och Barke har använts som ett verktyg för att lugna ned barnen, är de ledsna eller uppspelta så kan Veda eller Barke fråga om de kan leka tillsammans eller om de behöver tröst. Användes för att demonstrera vilka kläder barnen behöver vid olika väder.

Grön flagg: Skräp och avfall:

Vi har varit på skräpplockarveckor, barnen hittade mycket skräp som vi pratade om vad de var tex plast, papper som vi sedan sorterade i olika påsar. Vi har varit till återvinningsrummet i området för att sortera och slänga. Barn får följa med till större återvinningskärl och sortera. Vi har arbetat med komposten och planterat i kompostjord.

Självständighet och identitet

Under läsåret ville vi ge barnen förutsättningar för att alla barn skulle känna sig trygga med gruppen, målet är att var barn ska få känna sig som en egen individ med unika egenskaper som de kan bidra med till resten av gruppen. Vi har arbetat med barnens självständighet, vi uppmanar dem att kunna klara sig själva på både förskolan och på utflykterna, vi hjälper genom att lära barnen hur de ska lösa dilemman som uppstår, vi löser inte allting åt dem. Detta gäller allt från konflikter mellan barn till hur man följer reglerna på utflykterna och självständighet på skridskor/skidor m.m.

Barnen har bords-tillhörighet vid lunch och mellanmål för att öka trygghet och tillhörighet. De har bestämda hyllor i hallen med siffror som speglas av krokar på gården med samma siffra.

Vi har arbetat med Hitta Vilse för att lära barnen hur de ska göra när de går vilse i skogen, detta är ett ytterligare ett sett att lära barnen att ta ansvar och att självständigt agera på rätt sätt om de skulle separeras från gruppen.

Socialt samspel:

Vi la ned tid på grupplekar och gruppstärkande aktiviteter med närvarande pedagoger te.x. hunden och benet som har varit en inkluderande lek där nästan alla utforskare och äventyrare samspelar tillsammans. I de organiserade lekarna får barnen möjlighet att öva på turtagning, regler i lekarna och att inte bara tänka på sig själva. Barnen hjälper varandra tex vid på -och avklädning. Vi har utmanat barnen att de kan leka med olika eller flera kompisar. Det är viktigt att alla får vara med och att ingen känner sig utanför, samtidigt som man ibland ska få leka själv eller med sina bästisar också. Vi har tillsammans med hela förskolan skapat en "kompis-regnbåge" med regler som barnen kom på själva som berättar hur man är en bra kompis mot varandra samt jobbade med kompisböcker på läsvilan.

Motorisk förmåga

I skogens terräng utvecklar barnen sin grovmotorik och koordination, de rör på sig, klättrar,

springer, hoppar, balanserar. Vi har också kunnat åka skridskor, pulka, stjärtlapp och även skidor under vintern och en stor del av den snöiga våren.

Finmotoriska utmaningar finns i varje ny och gammal teknik. Genom att rita, klippa, klistra, måla kunde barnen utmana sig själva och utveckla sina färdigheter under hela läsåret. Likaväl genom att skapa med pärlor eller genom att bygga med Lego och Plus-Plus. I skogen har vi även täljt, spikat och gjort repbanor i skogen som barnen har balanserat på.

Språk och kommunikation:

På samlingarna har vi lärt oss nya sånger. Barnen berättar saker vid samlingen, då får de träna på att räcka upp handen, vänta på sin tur och lyssna på kompisarna. Även att lyssna på frågan som ställs och svara därefter. Barnen har haft många tankar och frågor och det har uppstått många diskussioner där barnen getts tillfälle och utrymme att komma till tals och också argumentera för sin sak. Efter lunch har vi haft vila. Då har vi berättat sagor men även haft massage-sagor och sagor från Sveriges minoritetsspråk.

Vi tycker att det är oskiljbart att arbeta språkutvecklande när man har fokus på bland annat teknik, matematik och naturvetenskap. I alla projekt är det inte bara görandet utan även många ord, begrepp och meningar som man får lära sig att behärska.

Vi har även använt oss av TAKK tecken i våra projekt för att öka kunskapen både hos barnen och pedagogerna. Bland annat genom en julkalender med ett nytt tecken varje dag. Vi planerar att fortsatt utveckla detta arbetssätt under kommande läsår. Vi har även arbetat med text och symbol-igenkänning och skrivande med barnen.

Matematik

I naturen finns matematik överallt. I naturen kan barnen uppleva höjden, tyngden, mängden, former och tiden med hela sin kropp som en helhetsupplevelse. Förändringarna i naturen ger möjlighet för urskiljning och för att förstå sammanhanget. Räkna, mäta och tidsuppfattning tar en stor del av barnens vardag även på förskolan. Till exempel räknar vi barnen på samlingen i skogen jämför vi vilken som är störst, minst av till exempel olika löv och pinnar. Vi har arbetat även med datum och siffror på samlingarna.

Naturvetenskap och teknik:

Vi lär oss av naturen hela tiden på våra utflykter, vi ser årstiderna ändra sig och vi upptäcker djur och växter. Vi har även använt oss av naturmaterial vid sagoberättande, skapande, former, figurer. Barnen har även skapat med naturmaterial, bland annat har de gjort halsband av kastanjer. Vi utforskar insekter och andra småkryp, de letar, plockar, tittar i lappar och insektsburkar. Vi lär oss hur de ser ut, vad de heter och vad de gör.

Teknik är ett område på förskolan som tar plats i många aktiviteter under hela dagen, det vi kallar för vardagsteknik. Det innefattar allt ifrån att på morgonen stänga jackan eller ta av sig sina skor. Under dagarna i skogen sker naturligt utforskande av olika tekniker. Barnen möts av olika material som kräver olika tekniker. Barnen lär av varandra i samspel och vuxnas medforskande ses som viktigt. Vår, pedagogernas, uppgift var att synliggöra och sätta ord på vad som händer, varför och hur, samt introducera och förklara begrepp. Bland annat återbrukar vi material för att skapa nya möjligheter kring lek, vi ser hur barnen bruka teknik när de leker i skogen, hur de ser möjligheterna och skapar gungor och bilar av stockar och fallna träd. Vi testar olika verktyg, vi har bland annat haft med oss hammare, spik och täljknivar på skogsutflykterna.

Kring digital teknik har vi använd digitala verktyg för att kunna reflektera kring dokumentation med barnen. Vi har även arbetat med QR-koder.

Kreativitet och fantasi

I skogen får barnen möjlighet att vara kreativa med de olika material som naturen erbjuder. Materialet i skogen är inte könskodat och en pinne kan vara både en penna eller ett fiskespö. I leken har barnen en stor fantasi och rollekarna är väldigt centrala. Hela tiden testar de sig fram och försöker komma på nya idéer. När vi ger barnen ett nytt material så utmanar de sig själva

Barnen har målat och skapat i olika material, bland annat så har vi målat med målarfärg i snön. Snön bidrar även till mycket annan kreativ lek där barnen bygger och skapar allt möjligt. Vi har även skapat "naturteckningar" där vi pysslar ihop konst av material som vi hittar i naturen.

Tack alla barn, föräldrar och pedagoger för ett Tryggt, Roligt och Lärorikt Undervisningsår 2023/2024!